

20

PROLOGUS,
ET
CHORI MUSICI
PRO
TRAGOEDIA
AUTUMNALI,

Data

A Catholico & Episcopali Lyceo ac Gymna-
sio Societatis JESU ad S. Pauli Ratisbonæ,
1752.

Ratisbonæ, typis Joannis Viti Rädlmayr, Aulici
& Episcopalis Typographi.

PROLOGUS

ET

CHORUM MUSICI

TRAGEDIA

ATTUMMATA

A. F. Schöberl & Sohn, Buchhändler, Wien, am Graben, im Palais des Beaufort, Nr. 10.

Verlag von A. F. Schöberl & Sohn, Wien, am Graben, im Palais des Beaufort, Nr. 10.

Verlag von A. F. Schöberl & Sohn, Wien, am Graben, im Palais des Beaufort, Nr. 10.

PROLOGUS.

Persona. Danubius, Mercurius Christianus, Reginus, Nabus, Fluvii complures.

CHORUS FLUVIORUM.

Jo vive Germanorum
Imperator Fluviorum!
Vitreâ in vectus bigâ,
Muros lambe, campos riga.
Vectigales
Hos Sodales
Miti bea lumine.

Vive Ister, felix flue!
Auspicato rore plue!
Nilo fratri dum æquales
Plures tandem per Canales
In Euxinum
Fessus finum
Leni tendas flumine.

Danub. Placent devota, ô chari subditi, Danubio vota:
Placent & tributaria,
Quæ mihi subfornitis, aquarum munera,
Tam liquida vestræ in me fidei testimonia.
Verùm hæc aliò convertite studia.
Hanc urbem aspice, communi hanc Marte defendite;
Est enim maxima Danubii gloria.

A R I A.

1.
Tarpejum supra verticem
Extollat Tybris gurgitem,
Et fluviorum reliquam
Ut opprimat Rempubicam,
Dictator hic efferat se.

2.
Ægypti jactet horrea,
Quæ suâ ditat operâ,
Disrupta post repagula,
Hiantia per jugera
Dum Nilus exonerat se.

Superbum sperno Regulum,
Tarquinii hunc æmulum.
Est major Istro gloria
Augusta in Tiberia: (*)

Augustum hac prædico me.

Non flavos Tagi pulveres,
Non Gangis quæro lapides,
Est major Istro gloria
Augusta in Tiberia:

Hac divitem prædico me.

Quidquid enim à vetustate inclutum, quidquid ab armis splendidum,
Urbs mea hæc superat; & urbes hinc omnes ad certamen provocat:
Regina verè maxima, & omnium Germaniæ urbium primogenita,
Sedes olim regia, & antiquissimis Theutonum comitiis celeberrima.
Verùm quid Reginus mihi filius? (***) quibus frontem involvit nubibus?

Regin. Fuge! fuge, ò Genitor! timor, qui linguam cohibet,
Plura eloqui prohibet.

Danub. Masculum, ò fili, cape animum. Quod malum, ediffere,
Plura non sinit dicere?

Regin. Heu malum quàm formidandum!
Nobis adhuc in tempore, dum licet, declinandum!
De tua quippe gloria, de Augusta agitur Tiberia.

Danub. Eloquere. Aut quid diutius sollicitum suspendis animum?

Regin. Heu durum imperium!

A R I A.

1.

Meas cum ad ripas starem,
Ut pararem
Digna Patri munera:
Mutuæ ut unionis
His in donis
Grata ferrem symbola.

2.

Se repenti luctu plena
pandit scena,
Visa nunquam hactenus.
Sylvæ omnes tristè gemunt:
Quin & tremunt
Rupes cum arboribus.

3.

Mox capeffunt fugam Nymphæ,
cum his lymphæ
Verso fluunt gurgite.
Sed his summum è portentis
Horror mentis
Linguam vetat prodere.

Danub. Quousque te patrio oppones imperio,
Fili refractarie? sine mora, quod restat, eloquere.

Regin. Heu! tremit animus ad tam horribile spectaculum!
Aures adhuc geminæ ad tam terrificum tinnunt oraculum.
Ex imis sylvæ recessibus hæc vox insonuit auribus:

Fuit, fuit Augusta Tiberia.

Plura, quæ addidit, attonita non comprehendit memoria.

Danub.

(*) Augusta Tiberia, Regina, Reginoburgum antiqua sunt Ratisbonæ nomina.

(**) Fluvius Ratisbonæ propinquus, unionibus dives.

Danub. Animum, fili, fortioſer induc: non hæc Oracula,
 Sed auræ garrulæ fuere ludibria,
 Tiberia cœlo magis eſt grata, quàm ut tam triftia metuat fata.
 En redit Nabus, alter filius, te, ut ſpero, felicior nuntius. (*)

Nab. Vive, ô Genitor, & longioſer mei abſentiam
 Per novi Hoſpitis excuſa præſentiam.
 Tuum hic petens alloquium, me ſibi viæ adlegit focium.
 Jam meum, rogo, ne ſperne homagium:
 Hunc annulum meis è viſceribus erutum,
 In pignus fidei accipe & teſtimonium.

A R I E T A.

Est ille quidem ferreus, Sed flammam cordis respice,
 Nec habet vilis circulus Præ adamantum fulgure
 Infertum adamantem. Et auro ſcintillantem,
 Invicta in conſtantia,
 Et fide ſemper integra,
 Vel ferrum ſuperantem.

Danub. Placet hoc mihi donum, ſed magis animum probo tam bonum.
 Quis vero peregrinus hic homo? quod genus? unde domo?

Mercur. Amicus eſt tibi additiſſimus, & nuntii felicis bajulus.
 Novos hodie vidèbis hoſpites, futuros, ſi annuus, Urbis tuæ Indigetes.

Danub. Num Phœbus cum Cynthia ad noſtra demittet ſe littora?

Mercur. Majora, & magis propitia ſecundo flumine advehentur Numina.

A R I A.

Non Phœbus plenâ dexterâ Sit, mendicato Cynthia
 Diſpenſat dum favores, Superbiat ſplendore,
 Tam larga ſpargit munera, Minora ſpernat fidera,
 In ſegetes & flores. Et obtegat pallore.
 Tantorum tibi Hoſpitum Ad novi ortum luminis
 Quàm ſperes ab adventu. Lux omnis mox hebeſcet,
 Quod dabis, cernes redditum, Illuſtribus ab Advenis
 Majore cum proventu. Se victam erubeſcet.

Danub. Promittit grandia hic nobis advena:
 Sed num, quæ ſpondet, etiam præſtabit?

Mercur. Eventus ipſe hoc comprobabit.

Regin. Cave, ô Genitor! ne te dolofa decipiant verba.
 Quàm ſæpe latet anguis in herba,
 Et blanda verborum lenocinia peſtifera tegunt toxica.
 Aliud me viſa docent oſtenta.

Danub. Timere deſine, ſeu ſint vaticinia,
 Seu inania phantaſiæ commenta.

(*) Alter fluvius Ratisbonæ propinquus ferri mineris inclutus.

TERCETTO.

Danub. Quidquid mihi parent fata, *Merc.* Læta, & ter auspicata
Impavidum omne hoc feriet me. Non dubia tibi promitte jam spē.

Reg. At quis fata speret grata
Tam tristia signa dum ingerunt se.

Danub. Jam expertus sum laborum *Merc.* Quin immensus jam bonorum
Nihil horum terret me. Cumulus expectat te.

Reg. Faxint dii! ne malorum
In acervum vertant se.

Danub. Suavi somno jam distabo, *Merc.* Argus ego excubabo,
Sinistri aut fausti quid maneat me. Ne triste quid interim moveat se.

Regin. Hecatomben ego dabo,
Incolumem, Pater, revivam si te.

Danub. Jam jam labat caput grave, *Merc.* Dormi ergo, dormi Suavè,
Mihî me relinquire. Tanta lætus dormi spē.

Regin. Vale Pater. verùm cave,
Hæc ne spes deludat te.

CHORUS I.

Persona. Idololatria, Danubius, Reginus, Nabus, Fluvii, & Socii
Idololatriæ.

CHORUS SOCIORUM IDOLOLATRIÆ.

Vale Ister!

Tam amata,

Jam ingrata

Vale & Tiberia!

Casus cogit nos sinister

Olim totâ

Tam devotâ

Cedere Bojaria,

Lucus vale!

Vobis pii

Sacra Dii

Valeant altaria!

Premium quæ refers tale,

Quondam chara,

Jam amara,

Vale! Vale Patria!

Danub. Quis clamor mea rumpit somnia?
Quis tanta oculis furatur gaudia?
O Divinam certè faciem! ô speciem quàm amabilem!
Quid petas, ô Dea, clariùs ediffere:
Mihî jussa fas est capeffere. - - -
Fallor? an ipsa luci antistita, me sua dignatur præsentia?
Quid vero frontis hæc tristia augurantur nubila?
Quod genus illatum injuriæ?
Idololat. Etiamnum Ister audet quærere?

A R I A.

<p>Hoc merui Ister de te? Hoc teneri ferunt amores? Sic meos rependis favores, Manu semper prodiga, Plura quos per sæcula Effudi ingratae in te? Quot laureas tibi plantavi? Quot Hostium tabo rigavi? Quot tuo tributaria Subjeci scepro flumina? Et tamen sic rejicis me? Hoc merui Ister de te?</p>	<p>At feriet scelus hoc te. Contemne indigetes Deos, Mox vindices senties meos. Quod cernis, hoc Palladium In tuum cedat tumulum: Hoc perfide obruat te. Et astra & stygem irride, In advenis novis confide. Augusta in Tiberia, Dum tua ruet gloria, Tum vindicem senties me, Tum feriet scelus hoc te.</p>
---	---

Hoc interim oraculum, ex intimis luci adytis profluum
 Tuis pervolve oculis, insige & animis.
Ratis cum advenerit hospita,
Fuit, fuit Augusta Tiberia.

Danub. Vel ipsum juro Neptuni Tridentem, arguis innocentes.
 Aut sic oblitum tuorum me credis Deorum,
 Ut Rati incognitæ stationem cogam cedere?
 Absit ab Istro tam impiæ nota perfidiæ.

A R I A.

I.
 Habet hoc Ister, quo rideat mare;
 Sibi quòd soleat semper constare.
 Terra dehiscat, aut fulminent astra;
 Ferrea fegete horreant castra.
 Furia omnes in unum bacchentur:
 Pestes & cædes, & mortes grassentur.
 Major Alcide,
 Invieta Fide,
 Hic tamen stat.

2.
 Aureos sponde, aut gemmeos montes,
 Divites junge Pactoli aut fontes.
 Helenas admove, faces amorum,
 Nectar asperge his dulce verborum.
 Saxa Medusæ minentur, aut Scyllæ,
 Charitès lactent, aut Veneres mille.

Hic semper idem
 Servabit fidem
 Tibi quam dat.

Adeste filii, focii adeste & reliqui:
Ad exhibendam fidei meæ tesseram, & vestram commodate operam.

Nabus.

Quid Genitor jubes?

Regin.

En patria ad obsequia tua parata stat pubes.

Idolol.

Quid video? triste oraculum, haustum ante auribus,
Jam ipsis quoque se infert luminibus?

Danub.

Vestrum est eventum prævertere,
Et gloriam hanc vestram defendere.

Nabus.

At ubi jam fraudum bajulus? ubi mendax ille Mercurius,

Regin.

Qui suis me promissis fascinare tentavit?

Rati jam propinquæ in occursum properavit?

Nunquid divinavi, Sinonem alterum

Hunc nuntium dum prædicavi?

Danub.

Faxo, non porro nos dementabit:

Quas meruit, sua cum Rate mox poenas dabit,

Nabus.

Quæ te, o Genitor, vertit sententia?

Num ergo desiderata negabis hospitia?

Danub.

Quin dabo, imo in fundo dum tumulabo.

D U E T T O.

I.

Nab.

Ah mitiorem indue,

Nab. Admitte pronus advenas,

Te precor, Pater mentem.

Hospitibus his fave.

Regin.

Quid Patri tu obstrepere?

Regin. Ne viperas sic foveas

Vah natum impudentem!

In sinu, Pater cave.

Nab.

Hanc Ratem lenis promove,

Nab. Non manum times vindicem,

Quæ nostram vehit fortem.

Quæ plectat nos & Patrem?

Regin.

Profundo hauri vortice;

Regin. En vappam hanc degenerem:

Nam nostram vehit mortem.

Quam pudet esse fratrem!

Danub.

Meam non muto sententiam.

Fidem ut meam tibi, o Sacerdos, demonstrem integram;

Quæ destinavi, sunt exequenda:

Hæc Ratis nostro à portu est arcenda.

Idolol.

Quin ipso est Orco mergenda,

Sic tibi porro propitia hæc reddes Numina.

A R I E T A.

Horum pio ab influxu,

Non uno succollante,

Læta pæce, plena luxu

Divino hoc Atlante,

Tibi fluent tempora.

Vel supra sidera

Scandet Tiberia.

Danub.

Eja Sodales! vestros exonerate aequales,

Fluctus geminate fluctibus,

Suas nobis suppetias foederatus mittet Æolus.

Vos armati stete in littore:

Si parcant undæ, manu licebit opprimere.

Eja Filii! vos armis accingite,

Dominae vos huic adjungite.

C H O R U S .

Fluviorum.

Pereat!

Occidat!

Spe sua naufraga,

Fluctibus ebria,

Ruat ad Tartara

Ratis sacrilega,

Quam cupit perditam fluminum Rex.

Sociorum Idololatria.

Pereat!

Occidat!

Nostrâ aut dextrâ

Per mille vulnera,

Dudum commerita

Ruat ad Tartara

Hæc proletaria hominum fæx.

C H O R U S II.

Persona: Idololatria, Danubius, Nabus, Reginus, Mercurius Christianus, Religio, Fluvii, Socii Idololatriæ, Nautæ.

Idolol. Generosa jam arma induistis Socii:
Pares jam animos induite strenui:
Deorum honorem vindicate, urbem hanc nostram propugnate.
Duce alio non indigetis, mea si strenuè vestigia legetis.

A R I A.

1.

Non mihi est mens tam imbellis,

Bellorum jactata procellis,

Eorum ut metuat vim.

Conflatas è ferro cohortes,

Si tela formidem aut mortes,

Amazon non mascula sim.

2.

Deorum Zelotes honoris,

Tot flumina fudit cruoris

Quis alius, dicite, quis?

Tot urbes qui solo æquavit,

Tot strages & cædes paravit,

Vel Hercule major sit is.

Regin. Et meus mihi calet animus, sunt martii & mihi spiritus.

Intrepido pectore vel ipso contendam cum Hectore.

Danub. Frustra sumus: nihil effecimus.

Tota si affundamus maria, in vanum cadet opera;

Hæc enim Ratis, quò mergatur profundius,

Hòc semper ascendit altius.

Aliis hinc armis agendum:

Ne nostra in littora novus descendat advena,

Jam prohibendum.

Idolol. Jam stamus parati. Naufragium si non in flumine,

Hoc certè in littore, novæ instat Rati.

Suas si etiam Ister sociabit copias,

Vel ipsas Orci superabimus furias.

Mercur. Quousque insana tendunt consilia?

Quousque se vestra jactabit audacia?

Fluctus fluctibus cumulate, arma & manus sociate,

Vestra tamen omnia hæc Ratis cludet molimina.

A R I A.

A R I A.

1.

Ut rupes in mari plantata,
Aut domus in petra fundata,
 Procellæ fragores,
 Ventorum labores
Secura eludit,
In hostem retrudit,
 Et suo robore
 Defendit se.

2.

Sic Ratis hæc petræ cognata,
Et Petro Nauclero dicata
Hos ridet conatus,
Inanes ut flatus:
Hoc uno regente
Dum Crucis tridente,
 Optato Littore
 Reponit se.

Quin ipſus huic te Rati inclinabis, viſtas manus cum tuis ultro dabis.

Danub. Promiſſis tuis, perfide, & minas audes jungere?
Faxo! te, augur audacule,
Tua cum Rati Orcus deglutiat hodie.

C H O R U S N A U T A R U M.

Celeusma canamus!
Defuncti procellis,
Et Æoli bellis,
Usque propitio
Cæli Favonio
 Vota ſolvamus.

Jam portum tenemus,
 Tam diu quæſitum,
 Tot votis cupitum.
Legamus carbasa,
Tenaci anchora
 Ratem firmemus.

Danub. Quid video? non me decipio.
Hæc ipſa eſt forma, quam dormienti Morpheus
Vivis depinxit coloribus.

O Dea certè; haud enim vultus eſt tibi mortalis!
Videte Filii, Majeſtas & gratia hæc ſit qualis.

Regin. Vel ipſa præ Cynthia tam blanda me rapiunt lumina.
Religio. Non falleris, amice, eandem vides, quæ per ſomnium tuum petiit hoſpiti-
Amicam & Ratem vides. Jam cura, tuis ut verbis ſua conſtet fides.

A R I A.

Non Argonautæ venimus,
Non vellus auri quærimus,
Aut rapere, quæ chara.

Eſt dare nobis animus;
Non enim, quam adveximus,
Hæc Ratis eſt avara.

Eſt Navis Inſitoris:
Cæleſtis quæ favoris
 Tam larga vehit dona,
Eſt Ratis verè Bona.

Navis hunc malum, crucis hanc aſpice arborem,
Bonis innumeris fertilem:
Hanc tua in urbe plantabo:
Fructus, quos inde colliges, uberrimos dabo.

Idolol. Promissam jam fidem servato,
Has contra Sirenum blanditias immobilis stato.

ARIA à QUADRO.

I.

Danub. Quid agam? quò dubius vertam jam me?
Idolol. Num igitur, perfide, deseres me?
Mercur. Ne Hospitem tantam repellas à te.
Regin. En facie blanda nos vocat ad se.

2.

Danub. Magnetica, sentio, trahit me vis.
Idolol. Amorem num aliò vertere vis?
Regin. Et huic dedisse te fidem non scis?
Mercur. Magnetem hunc sequere, ferrum jam sis.

3.

Danub. Stat igitur fixum, huc vertam jam me.
Idol. Oraculum ergo non movet hoc te?
Mercur. Est umbra inanis, mox destruet se.
Regin. Hoc Numine tutum non feriet te.
Danub. Oraculum hoc ipse implebo, & minas sic tuas irridebo.
Jam Ratis advenit Hospita, fuit, fuit itaque Augusta Tiberia.
Non meæ tamen urbis sic gloria concidet,
Quin novum decus novo à nomine recipiet.
Vale igitur Tiberia! Vale Reginoburgum,
Nomina valete & reliqua.

A R I E T A.

Urbs ista Istri gloria,
A Rate hac tam bona,
Quæ tanta tulit munera,
Vocetur Ratisbona.

Idolol. Sic ergo sedem hanc meam deseram?
Sed non inulta hoc probrum perferam.
Danub. Veni ergo Hospes gratissima: patent novæ urbis limina:
Hic felix impera, & tua nos rege ad placita.
Religio. Et tibi quod inde non speres emolumentum?
Quod nova ab Hospita Urbi tuæ accedet ornamentum?
Novo cum nomine, & nova fulgeat Ratisbona specie,
Futuri quam præcius hac in charta descripsit calamus.
Tu nuntie, nova hæc decora fidelis explica.
Mercur. En quanta hæc Basilica! quam augusta! quam magna!
En huic vicinam alteram Ducis tui lavacro inclytam!
En quanta hic alia sunt Asceteria,
Mitræ & Pedis, quin & Principum insignibus splendida?

En rursum alias supremo Numini dicatas ædes!

En denique hic novas Musarum sedes!

Danub.

O urbem felicem hac Hospite!

Nabus.

Securos Cives tanto sub Numine!

Regin.

Eja Pater, jam aliò hæc arma convertimus,

Vana hæc Numina suis de sedibus dejicimus,

Danub.

Hanc prius hospitem, ut decet, excipite,

Rati huic Bonæ solenne celeusma accinite.

C H O R U S.

Jo Diva Hospes ave!

Istro semper Clemens fave!

Quamvis tibi non sint pares,

Novos tamen subì lares,

Tuo tege Numine.

Et tu cunctis major fatis,

Inter fluctus surge Ratis:

Nostris flue votis prona,

Et sic semper *Ratis bona*

Sis re, sis & nomine.

O. A. M. D. G.

